

Het gebruik van gegevens op de pensioenmarkt

“Hoe kan het gebruik van gegevens de pensioendeelnemers profijt opleveren zonder dat het afbreuk doet aan de collectiviteit of de privacy?”

Willem van der Deijl, Marije Kloek, Koen Vaassen en Bas Werker – TiU

Van oudsher wordt in de verzekeringswereld gebruik gemaakt van gegevens om de waarschijnlijkheid van een gebeurtenis in te schatten. Echter, de enorme hoeveelheden onderling gekoppelde gegevens die nu in ons digitale tijdperk beschikbaar zijn, roepen verschillende ethische dilemma's op voor pensioenaanbieders. Mogen zij bijvoorbeeld pensioenpremies baseren op gezondheidsprofielen, of mogen gegevens worden gebruikt om de pensioenen te verhogen voor mensen met een lagere levensverwachting? Dit onderzoek biedt geen definitieve conclusie, maar bespreekt verschillende overwegingen die een belangrijke rol spelen bij de ethiek van het gegevensgebruik door pensioeninstellingen.

Bevindingen op hoofdlijnen

- Bij het gebruik van gegevens door pensioeninstellingen spelen zowel distributieve vraagstukken als vraagstukken in verband met het recht op privacy een rol.
- Geïnformeerde toestemming is een belangrijke overweging met betrekking tot het recht op privacy, maar het is niet de enige overweging.
- De ethiek van de distributieve effecten van gegevensgebruik door pensioenfondsen hangt nauw samen met het gegevensgebruik op andere verzekeringsmarkten.
- De mate waarin het gebruik van gegevens kan worden gerechtvaardigd, hangt af van de aard van de rechtvaardigheid. Het is gemakkelijker te rechtvaardigen als we vinden dat mensen zelf de kosten van hun eigen keuzes moeten dragen.

Figuur: Pensioenaanbieders verzamelen persoonsgegevens van deelnemers en gebruiken deze gegevens in het kader van hun bedrijfsvoering.

Kernboodschap voor de sector

- Gegevensgebruik biedt pensioenaanbieders tal van nieuwe mogelijkheden, maar ook een groot aantal ethische dilemma's die zorgvuldig moeten worden afgewogen omdat er geen vastomlijnde antwoorden zijn.

Meer weten? Lees het paper

'Het gebruik van data in de pensioenmarkt'